

Μόλις άκουσαν στο ράδιο τήν "είδηση", "Ο Μακάριος είναι νεκρός" άρχισαν να περνούν τό κρέας στη σούβλα και να κερνούν ούίσκη τούς περαστικούς.

- Καλό Πάσχα, βάψτε αυγά, ~~αυγουστάνα~~ ^{μυρωναφίλια} μās ήρθε ή 'Ανάσταση.

Τρία μερόνυχτα γλεντοκοποῦσαν, κι'οί γείτονες τούς παρακαλουθοῦσαν από τ~~α~~ γρίλιες τῶν παραθύρων. "Υστερα άρχισαν να έτοιμάζουν καταλόγους. 'Η κόκκινη **Κοστα**, με τούς κομμουνιστές, ή "όσους υποψιάζονταν πώς είναι, στήν ανάγκη βάλτε και τούς αμφίβολουσ, μονάχα να μην μείνει κανείς έξω, να μπούν "ολοι στη λίστα σύμφωνα με τήν έντολή, να περάσουν από τό καθαριτήριο, χά χά χά...

'Η γαλάζια λίστα με τούς έθνικόφρονες, πρώτα πρώτα φυσικά τ'ονομα του πατέρα, παλιού γαιοκτήμονα, πιστού στις αρχές του, ύστερα ο μεγάλος γιός, ο πρώτος γαμπρός κι'όλοι οι άλλοι. Στο σημεῖο αυτό ή Χαραλαμπία άναφώνισε:

- Γιατί όχι κι'ύπουργός ο Δάκης μας, τί δηλαδή καλλίτεροι είναι οι άλλοι; κι'έτρεξε να φέρει κι'άλλη σόδα απ'τό μπακάλικο τους απέναντι.

- Μη σε δεῖ κανείς, κι'έχουμε παράπονα, τής ειπε ή Παρασκευή, κι'έδειξε με τό κεφάλι τούς γείτονες που ήταν κλειδαμπαρωμένοι στα σπίτια τους.

- "Ανένα δέν φοβάμαι. 'Ο κατ'οῖκον περιορισμός ισχύει μονάχα ~~α~~ για τούς προδότες. Κι'ας τολμήσουν να κάνουν παράπονο, οι κομμουνες.

ήν τελευταία φράση τήν ειπε πιο δυνατά, γυρνώντας κατά τή μεριά του σπιτιού τής "Αντιγόνης. Δέν τήν χώνευε από τότε που τής έφαγε τον Κωσταντή και τώρα τόβρισκε θαύμασια ευκαιρία να τήν καρφώσει. Πετάχθηκε σβέλτα προς τό δρόμο, κι'ας ήταν κι'όλας στις μέρες της. 'Η κοιλιά της ανεβοκατέβαινε "οπως περπατούσε με τή μύτη ψηλά. **Η**ρθε σε δύο λεπτά με τις σόδες.

- Γεια σου, να μās ζήσεις Χαραλαμπία μου. "αλή λευτεριά. Σε λεύτερη πατρίδα θα γεννήσεις τον έγγονό μου, καμάρωσε ο γέρο Σταύρακας. "λα γαμπρέ, πίες, στήν-ύγεια τής λεβέντισσας που πήρες για γυναίκα.

Πήρε ο Σωτήρης τό ούίσκη, είχα πιά μπουχτίσει απ'τό πίες πίες ~~μα~~ φοβόταν. "Ολους τούς φοβόταν εκεί μέσα, και τον πεθρό τους και τις αδελφές τής Χαραλαμπίας, με πάνω απ'όλα τήν "ιδια τή Χαραλαμπία. Τήν φοβόταν ακόμα κι'όταν τής έκανε έρωτα, είχε τήν έντύπωση πώς να τώρα θ'αποτύχει και θ'ακούσει τό ειρωνικό της γέλιο να τον ρατίζει. "Ενα άνάκατο αίσθημα από φόβο και βόλεμα ήταν "ολα κι'όλα που αισθανόταν από τον καιρό που μπήκε σ' αυτό τό σπίτι. Κι'από προχθές, με τό πραξικόπημα, ο φόβος του έγινε πιά άγριος, καθώς έννοιωθε τή δύναμη που συγκεντρωνόνα ν στα χέρια τῶν πεθερικών του. Τώρα ή Παρασκευή είχε βάλει τό πικ άπ, κι'ο Δάκης χόρευε ένα τσιφτετέλι. **Τ**ά μάτια όλων καρφωμένα στον κανακάρη τους. Πέντε ~~α~~ ^{αίματα} κι'αυτός, χιλιάδες στρέμματα κι'αυτός, ο γέρο Σταύρακας έριξε ένα ποτήρι **α**χάχχ στο πάτωμα. Τα θρούψαλα πετάχτηκαν ως τα φύλλα τής συκιάς που βάρυνε από τα πολλά τα σόκια.

- "α μās ζήσεις, ύπουργέ μας.

Κείνη τήστιγμή ακριβώς άκούστηκε ^η πρώτη κανονιά.

αυτούς, τους ξένους... Ο πόνος τώρα ήταν ανυπόφορος. "Ψοφίξε τὰ δόντια. Μὲ τὸ κλάζον συνέχεια κατάφεραν νὰ φτάσουν ὡς τὸ νοσοκομεῖο. "Ολοι ἐδῶ τᾶχαν χαμένα. Γιατροί, νοσοκόμοι, ἄρρωστοι, ἔτρεχαν. Τὴν κάθισε ὁ Σωτήρης σὲ μιὰ ψωνιά κι ἔφυγε νὰ βρεῖ ἕνα γιατρό. Ποῦ εἶναι οἱ δικοί της; Οἱ ἀδελφές της; Ὅσα χάθηκαν στὸ δρόμο. Πόση ὥρα ταξίδευαν, μιὰ, δύο, τρεῖς; Κρύος ἰδρώς τὴν ἔβρεχε ὀλόκληρη.

- Δέν πρέπει νὰ λιποθυμίσω. "Ολοι μὲ ἔχουν γιὰ δυνατὴ, δέν πρέπει νὰ φανῶ τώρα δειλὴ.

Οἱ σειρήνες τῶν νοσοκομιακῶν αὐτοκινήτων, ἕνα, δύο, τρία. Βγάζουν τραυματίες. Τυρνᾷ τὰ μάτια, νὰ μὴ δεῖ. "Ἐνα παλλικάρι, ἀναίσθητο στὸ εφορεῖο, θαρρεῖ πῶς μοιάζει μ' ἐκεῖνο ποὺ ἐκλαυγε στὸ δρόμο... Θέλει νὰ κάνει ἐμετό. Ὁ Σωτήρης γυρίζει μὲ μιὰ νοσοκόμα γνωστὴ τους.

- Χαλαμπία, δέν ὑπάρχουν γιατροί. "Ολοι ἀσχολοῦνται μὲ τοὺς τραυματίες. Ὅσα σὲ χxxx βοηθήσει Ἡλένη. "Ἦμαστε τυχεροὶ ποὺ τὴν βρήκα. " Ἐλα, κάνε γρήγορα.

Δέν ἔχει τὴ δύναμη νὰ σταθεῖ. Ἡ Ἡλένη βρίσκει ἕνα κρεβάτι στὸ θάλαμο τῶν γυναικῶν. Πόσες γυναῖκες, σαράντα ἑκατό... μπροστὰ σ' ὅλες αὐτές θά γεννήσει;

- Δυστυχῶς τὸ μαιευτήριό ἔχει μετατραπεῖ σὲ χειρουργεῖο. Δέν ὑπάρχει ἄλλος χῶρος. Πρέπει νὰ γεννήσεις ἐδῶ... Μὴν ἀνησυχεῖς. "Ἐχω βοηθήσει πολλές φορές τὸν γιατρό. Ἐρρω.

Ὅρα κρέμεται ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀσήμαντὴ, τὴν Ἡλένη. Τίλη τῆς Ἀντιγόνης, τῆς μεγάλης ἐχθρᾶς της. Πρῶτὴ κουμπάρα στὸ γάμο της μὲ τὸν Κωσταντῆ. Τὸν Κωσταντῆ ποὺ τὴν περιφρόνησε. Τὸν Κωσταντῆ ποὺ τὴν ταπείνωσε. Ἄκρνα γεμίζουν τὰ μάτια της. Ἡ ἄλλη τὰ παρίνει γιὰ δάκρυα πόνου.

- "Ἐλα, κάνε κουράγιο. Ἦσαι γερὴ κοπέλα, θά τὰ καταφέρουμε.

Τραβᾷ τὰ πράσινο κουρτινάκι ὀλόγυρα, ἴσα ἴσα ποὺ καλύπτει τὸ κρεβάτι της. "Ἦτοι καλύπτουν καὶ τοὺς ἐτοιμοθάνατους σκέφτεται. Σ' αὐτότὸ νοσοκομεῖο εἶχε ἔρθει μονάχα μιὰ φορὰ, τότε ποὺ πεθαίνε μὲ καρκίνο ὁ θεῖός της. Ἦ εἶχε ὀρκιστεῖ νὰ μὴ ξαναπεῖ. Ἡ Ἡλένη τῆς κρατᾷ τὸ σφυγμό, τῆς μετρᾷ τὴν πίεση. "Ἐχει μιὰ σταθερότητα τὸ χέρι της. Κι' οἱ πόνοι γίνονται ὅλο καὶ πιὸ ἔντονοι δέν τὴν ἀφήνουν νὰ σκεφτεῖ. Ἀφήνεται στὰ χέρια της.

- Δέν ἔχω ροῦχα γιὰ τὸ μωρό... Ἦίποτα δέν πῆρα, λέει δειλά.

- Ὅσα στείλω νὰ μοῦ φέρουν ἀπὸ τὸ σπίτι. "Ἐχω τὰ δικά τοῦ παιδιοῦ μου. Μὴν τὸ σκέφτεσαι αὐτό. Δυσχεντρώσου τώρα ἐδῶ, προσπάθησε νὰ χαλαρώσεις, . Δέ μιὰ, δύο ὧρες θά γεννήσεις. Ὅσα προσπαθῶ νὰ βρῶ κάποιον γιατρό γιὰ κείνη τὴν ὥρα. Ἐσύ χαλάρω. Ἡ Ἡλένη φεύγει, ὁ Σωτήρης εἶναι δίπλα της. Ἦς κρατᾷ τὸ χέρι. Ξέρει πῶς δέν τὴν ἀγαπᾷ, ξέρει πῶς τὴν παντρεύτηκε γιὰ τὰ λεφτά της, μὰ κατὶ τέτοιες στιγμές ὅλοι γίνονται πιὸ ἀνθρώπινοι. Ἦ ἄλλου εἶναι καὶ δικό του παιδί. Ὅρα πιά σπάζει. Οἱ λυγμοὶ ἔρχονται ἀσυγκράτητοι. Μαζί μὲ τοὺς πόνους. Μαζί μὲ τίς στριγγιές τῶν

